

การประเมินควบคุมภายในของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

แบบประเมินองค์ประกอบของมาตรฐานการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

จุดที่ประเมิน ๕ องค์ประกอบ

๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม

- การมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ มีความชัดเจน เหมาะสมกับความรู้ความสามารถเป็น การกระจายอำนาจจากระดับบนสู่ระดับล่าง
- ความรู้ ทักษะและความสามารถในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย
- นโยบายและวิธีบริหารด้านทรัพยากร ประสิทธิภาพและลักษณะการทำงานของผู้บริหาร จะต้องมีการ กำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานรวมทั้งแนวทางการปฏิบัติ มีความชัดเจนในทิศทางและจะต้องแจ้งให้ บุคลากรในองค์กรทราบโดยทั่วกัน
- ความซื่อสัตย์และจริยธรรม มีการกำหนดจรรยาบรรณการปฏิบัติงาน มีความชัดเจนและแจ้งให้บุคลากร ทราบโดยทั่วกัน
- ประสิทธิภาพและรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร มีความมุ่งมั่นในการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็น แบบอย่างที่ดีทั้งในด้านซื่อสัตย์และจริยธรรม
- โครงสร้างหน่วยงาน มีการจัดสายการบังคับบัญชาอย่างชัดเจน มีความเหมาะสมกับการดำเนินงาน
- มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในแต่ละตำแหน่งเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน

๒. การประเมินความเสี่ยง

- การกำหนดวัตถุประสงค์ของหน่วยงานในแผนกลยุทธ์และแผนประจำปีตามภารกิจหลักมีความชัดเจน
- การกำหนดวัตถุประสงค์ระดับกิจกรรมสอดคล้องกับการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
- การระบุปัจจัยเสี่ยง ให้ระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของหน่วยงานให้เหมาะสม โดยจะต้องมีผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกระดับมีส่วนร่วมในการพิจารณาระบุปัจจัยเสี่ยง
- การวิเคราะห์ความเสี่ยง จะต้องมียุทธศาสตร์พิจารณาความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม
- การบริหารความเสี่ยงในช่วงของการเปลี่ยนแปลง มีการจัดลำดับความเสี่ยงโดยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ โดยมีแนวทางที่ชัดเจนและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นให้อยู่ในระดับที่ผู้บริหารยอมรับได้

๓. กิจกรรมการควบคุม

- หลักการทั่วไปคือจะต้องมีการกำหนดนโยบายแผนงานแผนงบประมาณ และแนวทางหรือการปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน
- การควบคุมทั่วไปจะต้องเป็นกิจกรรมการควบคุมที่เป็นไปตามผลการประเมินความเสี่ยงได้
- กิจกรรมการควบคุมอาจจะเป็นคู่มือหรือวิธีการปฏิบัติงาน จะต้องมีการปรับปรุงให้เหมาะสมอยู่เสมอ และเจ้าหน้าที่ทุกคนต้องรับทราบและปฏิบัติงานตามกิจกรรมการควบคุมนั้น
- กิจกรรมการควบคุมสำหรับสารสนเทศ มีการจัดหา การดูแลรักษาความปลอดภัย และพัฒนางานให้มีความเหมาะสม

๔. สารสนเทศ และการสื่อสาร

- สารสนเทศจะต้องมีการจัดระบบสารสนเทศในหน่วยงานให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ ได้อย่างเหมาะสมและพอเพียง มีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน
- การสื่อสารมีการจัดช่องทางการสื่อสารทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการจัดช่องทางการสื่อสารระหว่างผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสม

๕. การติดตามประเมินผล

- การติดตามผลระหว่างปฏิบัติงานเป็นการติดตามรายงานผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ สม่ำเสมอ
- การประเมินรายครั้ง จะต้องมีการบวนการหรือวิธีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เป็นที่ยอมรับ และมีความต่อเนื่อง
- การปรับปรุงแก้ไขตามข้อตรวจพบและมีหลักเกณฑ์ข้อเสนอแนะการประเมินที่เหมาะสม
- จากการตรวจสอบ มีผลการประเมินมีความถูกต้องและเป็นที่ยอมรับ

วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในมี ๓ วัตถุประสงค์คือ

๑. การดำเนินงาน ด้วยการกำกับทรัพยากรทุกประเภทของหน่วยงาน ทั้งคน เวลา เงิน ทรัพย์สิน วัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด คุ่มค่าและบรรลุเป้าหมายที่ผู้บริหารวางไว้ เพื่อให้ทุกฝ่ายได้ประโยชน์ร่วมกัน ช่วยกันป้องกันดูแลให้ทรัพย์สินอยู่ในสภาพพร้อมใช้ ปลอดภัยจากรั่วไหลสิ้นเปลือง สูญเปล่า หรือการทุจริตหากมีการสอดเฝ้าตรวจก็ช่วยให้ทราบถึงความเสียหายนั้นให้โดยเร็วที่สุด

๒. รายงานการเงิน รายงานทางการเงินไม่ว่าจะเป็นรายงานที่ใช้ภายในหรือการรายงานออกไปภายนอก ต้องมีความเชื่อถือได้ และทันเวลาเพื่อให้เป็นรายงานที่น่าเสนอมีคุณภาพเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา และการตัดสินใจของผู้บริหาร

๓. การปฏิบัติตามกฎระเบียบ การปฏิบัติงานต้องทำตามหรือสอดคล้องกับบทบัญญัติ กฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับหรือมติครม.ที่เกี่ยวข้อง เพื่อมิให้เกิดผลเสียหายจากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ

สรุปผลองค์ประกอบของการควบคุมภายในของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมิน/ ข้อเสนอ
<p>๑. สภาพแวดล้อมของการควบคุม</p> <p>ผู้บริหารมีปรัชญาและรูปแบบการทำงานที่สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรภายในองค์กร โดยบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ และมีการกระจายอำนาจในการปฏิบัติงานโดยมอบอำนาจการบริหารงาน งบประมาณและบุคลากรให้รองเลขาธิการ และผู้อำนวยการศูนย์/สำนัก/กอง/สศท. อย่างชัดเจนและกำหนดให้มีการรายงานผลการใช้อำนาจเป็นประจำทุก ๓ เดือน</p> <p>สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์ และการมีจริยธรรม</p> <p>ในการปฏิบัติงานและเพื่อให้การปฏิบัติอย่างมีทิศทางจึงจัดทำข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณข้าราชการ มีการสื่อสารให้แก่บุคลากรผ่านสื่อหลายช่องทาง ตลอดจนแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมประจำสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนโดยแต่งตั้งกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมขึ้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ให้ความช่วยเหลือดูแลข้าราชการมิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจที่ไม่เป็นธรรม</p> <p>มีการกำหนดระดับความรู้ ทักษะความสามารถและสมรรถนะที่จำเป็นให้สอดคล้องกับตำแหน่งและสายงาน</p> <p>จัดทำและเผยแพร่คุณลักษณะงานของแต่ละตำแหน่ง รวมทั้งประกาศใช้เส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพของตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์/สำนัก/สศท. และตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญ</p> <p>สำรวจความต้องการและจัดทำแผนฝึกอบรมบุคคล โดยคำนึงถึงเป้าหมายองค์การตามแผน HR score card ทำแผนพัฒนารายบุคคลเพื่อพัฒนาสมรรถนะ ตลอดจนจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาความชอบจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานและสมรรถนะหลัก</p> <p>สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จัดโครงสร้างและสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจนและเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ปีงบประมาณ พ.ศ.</p>	<p>สภาพแวดล้อมการควบคุมภายในของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีความเหมาะสมผู้บริหารมีปรัชญา การบริหารงานแบบมุ่งเน้นความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีการกระจายอำนาจติดตามการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ มีการกำกับดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นตามระบบการควบคุมภายใน มีโครงสร้าง</p> <p>สายบังคับบัญชาที่ชัดเจน มีแนวทางการบริหารบุคลากร ตามแผนฯ ที่สอดคล้องกับระเบียบข้อบังคับของ ก.พ.</p> <p>สรุป ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมภายในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีกรอบแนวทาง ที่ชัดเจน มีความเหมาะสมและมีส่วนทำให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ การมอบอำนาจส่งผลให้การปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจมีความคล่องตัว</p>

<p>๒๕๕๙ ได้จัดทำโครงสร้างงาน/คนเพื่อรองรับกับภารกิจที่เพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับกฎกระทรวงที่เปลี่ยนแปลง และเผยแพร่โครงสร้างผ่านระบบสารสนเทศ</p>	
<p>องค์ประกอบของการควบคุมภายใน</p>	<p>ผลการประเมิน/ ข้อสรุป</p>
<p>การมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับผู้บริหาร ส่วนงานย่อย และมีการแจ้งเวียนให้บุคลากรในสำนักงานทราบ มีการติดตามผลการใช้อำนาจตามที่มอบเป็นราย ๓ เดือน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีกระบวนการบริหารบุคลากรตั้งแต่ แผนสรรหาเพื่อบรรจุบุคลากรเข้ารับราชการ โดยเน้นความรู้ ความสามารถและสมรรถนะที่ตรงความต้องการของหน่วยงาน มีการปฐมนิเทศข้าราชการบรรจุใหม่ เพื่อแนะนำองค์กร สิทธิประโยชน์ รับมอบนโยบายการปฏิบัติงานจากผู้บริหาร การเลื่อน ตำแหน่งที่สูงขึ้น มีคณะกรรมการฯ คัดเลือกบุคคล โดยเน้นความ โปร่งใสและเป็นธรรม</p> <p>การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนสอดคล้องกับผลการปฏิบัติงาน ของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ ตลอดจน แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองผลการประเมินผลการปฏิบัติ ราชการ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ</p> <p>การตรวจสอบการปฏิบัติงานมอบให้คณะกรรมการบริหารความ เสี่ยงและการวางระบบมาตรฐานการควบคุมภายในของ สำนักงาน เศรษฐกิจการเกษตรวางระบบมาตรฐานการควบคุมภายใน ติดตาม/รายงานผลการปฏิบัติงานภายในองค์การให้เป็นตาม ระเบียบสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินและคณะกรรมการการ ตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐ มีผู้ตรวจสอบภายในประเมินผล รายงานการตรวจสอบภายในต่อสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รอง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินภาครัฐ ปีละ ๒ ครั้ง</p> <p>๒. การประเมินความเสี่ยง</p> <p>สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กำหนดวัตถุประสงค์และ เป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจนและวัดผลได้ทั้งในระดับ องค์การและส่วนหน่วยงานย่อย</p> <p>มีการสื่อสารให้บุคลากรทุกระดับทราบและนำไปปฏิบัติให้ สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์การ ผ่านแผนปฏิบัติราชการ ประจำปี</p>	<p>สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีกระบวนการ ประเมินความเสี่ยงตามเครื่องมือ COSO และใช้ แบบการประเมินองค์ประกอบตามมาตรฐานการ ควบคุมภายในตามระเบียบ สำนักงานตรวจเงิน แผ่นดิน</p> <p>สรุป กระบวนการประเมินความเสี่ยง พบว่า เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเข้าใจหลักการ ในการประเมิน ความเสี่ยง</p>

<p>การกำหนดวัตถุประสงค์ระดับกิจกรรมต้องสอดคล้องกับเป้าหมายตามพันธกิจ ของหน่วยรับตรวจ โดยส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากรตามการได้รับการจัดสรรงบประมาณและสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากรผ่านการประชุม สัมมนา ซึ่งบุคลากรรับรู้ยอมรับ และนำไปปฏิบัติ</p> <p>ผู้บริหารทั้งสามระดับมีส่วนร่วมในการระบุและประเมินความเสี่ยงโดยแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและวางระบบมาตรฐานการควบคุมภายในของ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อรับผิดชอบการวิเคราะห์และบริหารความเสี่ยงตามเครื่องมือ COSO</p>	
<p style="text-align: center;">องค์ประกอบของการควบคุมภายใน</p>	<p style="text-align: center;">ผลการประเมิน/ ข้อเสนอ</p>
<p>คณะทำงานฯ วิเคราะห์โอกาส และผลกระทบจากปัจจัย ๔ ด้าน โดยร่วมกันพิจารณาความเสี่ยงตามลำดับความสำคัญ และความเหมาะสมด้านค่าใช้จ่ายเพื่อการบริหารจัดการ</p> <p>แจ้งเวียนแผนควบคุมภายในและแผนบริหารความเสี่ยง ผ่านช่องทาง Website สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และหนังสือราชการ และมีการติดตามการดำเนินงานให้มีการรายงาน ทบทวนการดำเนินงานในรอบ ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน</p> <p>๓. กิจกรรมการควบคุม</p> <p>สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กำหนดกิจกรรมควบคุมตามผลการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง และมีมาตรการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานกำกับกลาง และมติคณะรัฐมนตรี</p> <p>สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ใช้ระบบการควบคุมแบบถ่ายโอนความรับผิดชอบให้องค์กรภายนอกเพื่อการป้องกันและดูแลทรัพย์สิน โดยมีบุคลากรภาครัฐ เป็นผู้กำกับตรวจสอบ</p> <p>สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และวงเงินอนุมัติของผู้บริหารแต่ละระดับชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร</p>	<p>สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กำหนดกิจกรรมการควบคุม ที่มีความเหมาะสม มีการถ่ายโอนความเสี่ยงที่ควบคุมยากและมีค่าใช้จ่ายสูง ให้หน่วยงานภายนอก</p> <p>สรุป กิจกรรมควบคุมที่เป็นตามมาตรฐานการควบคุมภายในที่กำหนดไว้</p>

<p>๔. สารสนเทศและการสื่อสาร</p> <p>สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการบริหารองค์การ เพื่อการบริหารงานของผู้บริหาร เช่นการจัดทำและรายงานข้อมูลเกี่ยวกับการเงิน แผนผลการปฏิบัติราชการอย่างเป็นระบบ ตามการกำหนดของหน่วยงานกลาง และสอดคล้องกับรายงานผลการตรวจสอบของกลุ่มตรวจสอบภายใน โดยสื่อสารข้อมูล/สารสนเทศ ผ่านระบบ IT และเอกสารให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ โดยแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นข้าราชการที่ดี ของ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อสื่อสาร สารสนเทศด้านการพัฒนาองค์การ แก่บุคลากรภายใน องค์การ มอบหมายให้คณะทำงานลูกค้าสัมพันธ์ ของ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สร้างเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ผลงานของ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับบริการหลักและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างต่อเนื่อง เพื่อรับฟังความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของลูกค้าสำคัญขององค์การ</p>	<p>บุคลากรส่วนใหญ่ทราบข่าวสารที่องค์การต้องการสื่อสารผ่านหลายช่องทางทั้ง ระบบ IT หนังสือราชการ และวารสาร เป็นต้น</p> <p>สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีระบบข้อมูลสารสนเทศ เพียงพอ สามารถรองรับการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอต่อการบริหารงานของผู้บริหาร และมีกลไกหรือช่องทางให้ผู้เกี่ยวข้องแสดงข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์การ มีกระบวนการปรับปรุงฐานข้อมูลสำหรับการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ให้ครอบคลุม ทันสมัย</p>
<p>องค์ประกอบของการควบคุมภายใน</p>	<p>ผลการประเมิน/ ข้อเสนอ</p>
<p>๕. การติดตามประเมินผล</p> <p>สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีระบบการติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นรายไตรมาส โดยเปรียบเทียบแผน/ผลการดำเนินงานและรายงานให้แก่ผู้บริหารทราบและนำไปใช้ประโยชน์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีระบบการติดตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในปีละ ๒ ครั้ง ผ่านคณะกรรมการความเสี่ยงและวางระบบมาตรฐานการควบคุมภายในของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ซึ่งมี CCO เป็นประธาน เพื่อติดตามและพิจารณาผลการปฏิบัติงาน เพื่อนำเสนอรายงานต่อเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินภาครัฐ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมี ผู้ตรวจสอบภายในติดตามผลการปฏิบัติงานควบคุมภายใน เพื่อให้ข้อเสนอแนะ เมื่อพบข้อบกพร่อง ต่อเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร</p>	<p>สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีระบบการติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติงานของส่วนงานย่อย อย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง</p> <p>สรุป กิจกรรมการติดตามประเมินผลการควบคุมในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน</p>

